

Promemorian Utökade möjligheter till registerkontroller för Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och myndigheterna inom Sveriges Domstolar

Tullverket har granskat promemorian Utökade möjligheter till registerkontroller för Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och myndigheterna inom Sveriges Domstolar mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet. Tullverket tillstyrker de förslag som lämnas och anser att motsvarande författningsändringar är relevanta och nödvändiga även för Tullverkets del.

Tullverkets ställningstagande

Tullverket tillstyrker de förslag som lämnas i promemorian om bakgrundskontroller genom slagningar i misstankeregistret och belastningsregistret vid anställning eller anlitande av personer för de i promemorian aktuella myndigheterna. Motsvarande ändringar är relevanta och nödvändiga även för Tullverkets del, mot bakgrund av samma skäl som anförs avseende de i promemorian aktuella myndigheterna.

Tullverket har ett brett uppdrag med varierande uppgifter. Tullverket hanterar exempelvis import och export av varor för svenska och utländska företag vilket innebär handläggning av ärenden i vilka tull, skatt och andra avgifter fastställs till ibland höga belopp. I den delen av verksamheten hanteras även information som kan vara mycket känslig. Tullverket kontrollerar också Sveriges gränser i syfte att förhindra in- eller utförsel av otillåtna varor och kontanta medel. I den brottsbekämpande delen av verksamheten bedrivs bland annat brottsutredningar och förundersökningar samt underrättelseverksamhet. Underrättelseverksamheten bygger till stor del på samverkan med andra myndigheter inom vilken utbyte av information är vanlig. Detta medför att Tullverkets anställda får en god insyn även i andra brottsbekämpande myndigheters underrättelseverksamhet och den information som hanteras där. Utöver detta är Tullverket en aktör inom arbetet mot organiserad brottslighet i samverkan med andra myndigheter. Avslutningsvis ska framhållas att Tullverket har ett stort utbyte av information och samarbete med andra stater, framför allt inom EU.

Den situation som beskrivs i promemorian, att kriminella aktörer i större utsträckning än tidigare försöker få tillgång till information inifrån myndigheter, är aktuell även för Tullverkets del. Det finns en risk för att personer med koppling till organiserad brottslighet söker anställning på Tullverket i syfte att få tillgång till information eller att påverka

verksamheten på annat sätt. I detta sammanhang ska återigen framhållas de internationella inslagen i Tullverkets uppdrag. Tullverket har utanför säkerhetsskyddslagens tillämpningsområde inte något författningsstöd för att kontrollera om den som ska anställas eller anlitas för ett uppdrag förekommer i belastnings- eller misstankeregistret. Precis som för de i promemorian aktuella myndigheterna gäller även för Tullverkets del att anställda hanterar känslig och sekretessbelagd information. Det ställs därför höga krav på personalens laglydnad och pålitlighet. Kännedom om eventuell tidigare brottslighet hos de som Tullverket avser att anställa eller anlita är i detta sammanhang en nödvändighet. Tullverket anser att en uppenbar åtgärd för att stärka förmågan att motverka otillåten påverkan inom myndigheten är att kunna göra slagningar i belastningsregistret och misstankeregistret för att undvika anställning eller anlitan av personer som är olämpliga på grund av att de gjort sig skyldiga till brottslighet.

Mot bakgrund av dessa skäl föreslår Tullverket att författningsändringar genomförs även för Tullverkets del enligt nedan.

För tydlighets skull vill Tullverket framhålla att regleringen av möjligheten till direktåtkomst enligt nuvarande 19 § förordningen om belastningsregister och 6 § förordningen om misstankeregister kommer att gälla även för de ytterligare uppgifter som Tullverket önskar få tillgång till. Någon ändring av nämnda paragrafer för det syftet krävs inte. Tullverket vill dock i detta sammanhang framföra sin inställning att utlämnande genom direktåtkomst måste kunna ske på eget initiativ av den utlämnande myndigheten eftersom uppgifter lämnas ut momentant i samband med att nya uppgifter registreras i de informationssamlingar som direktåtkomsten avser. De nu aktuella bestämmelserna som bryter sekretessen i förhållande till uppgifter i belastningsregistret respektive misstankeregistret innehåller båda krav på begäran. Tullverket föreslår därför en anpassning av regleringen i detta avseende.

Förslaget till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister

10 §

Uppgifter ur belastningsregistret ska lämnas ut om det begärs av

...

28. Tullverket, i ärenden om anställning eller uppdrag vid myndigheten, och

Uppgifter om någon annan än den som prövningen gäller enligt första stycket 14 ska begränsas till uppgifter om påföljder för brott enligt 3, 4 eller 6 kap. eller 16 kap. 10 a § brottsbalken eller uppgifter om kontaktförbud eller förbud enligt 3 kap. 5 § lagen (2015:642) om europeisk skyddsorder.

Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1135) om misstankeregister

4 §

En uppgift om misstanke om brott för vilket åtal har väckts ska lämnas ut om det begärs av

...

24. Tullverket i ärenden om anställning eller uppdrag vid myndigheten, och

...

Ekonomiska konsekvenser

Tullverket har tillgång till uppgifter i belastnings- och misstankeregistret i vissa ärenden som myndigheten handlägger. Myndigheten har tillgång till uppgifterna genom direktåtkomst i enlighet med gällande reglering. Förslagen i detta yttrande innebär att Tullverket ska ges rätt att ta del av uppgifter i belastnings- och misstankeregistren även i ärenden om anställning eller uppdrag vid myndigheten. Möjligheten att få direktåtkomst till dessa uppgifter omfattas av nuvarande reglering. I fråga om uppgifterna i misstankeregistret har myndigheten idag rätt att få fullständiga uppgifter vid handläggningen av vissa ärenden. Avseende tillgången till uppgifter för de skäl som anges i det förslag som nu läggs fram kommer myndigheten endast att ha rätt att tillgå uppgifter om brott för vilket åtal väckts. Detta kan kräva viss systemutveckling av dagens direktåtkomst. Kostnader för detta bedöms rymmas inom myndighetens befintliga anslag.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektören Johan Norrman beslutat. Föredragande har varit verksjuristerna Fatima Daoudi Hildestrand och Chatarina Nilsson. I den slutliga handläggningen har även vikarierande överdirektören Bodil Taylor och rättschefen Kerstin Bynander deltagit.

TULLVERKET

Johan Norrman

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen